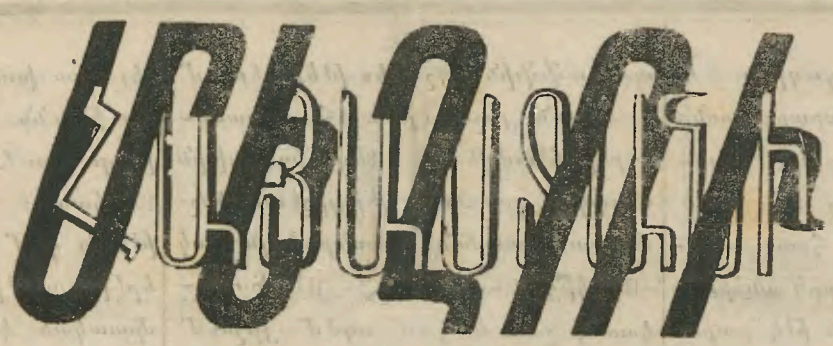

Տարեկան գինն է 10 ռուբլի:
վեց ամսուանը՝ 5 ռ., երեք ամսուանը՝ 3 ռ., ամիսը 1 ռ.:
Առանձին համարներով իւրաքանչիւրը 5 կոպէկ:

Խմբագրատունը ըստ է ամեն օր լացի կիւրակէ և տօն օրերից
առաւօտեան 11—2 ժամը կէսօրից յետ:

Օտարադարձացիք զինում են ուղղակի խմբագրատան հետեւեալ հասցեով. — Въ ред. издѣніи «Мѣсяцъ Азіатическій», въ Тифлісѣ, при редакціи de «Meghoun Haïastani», à Tiflis. (Caucase).

Խմբագրութեանն ուղղած թէ յօդուածները և թէ նամակները
պէտք է պարզ դրուած լինին գրողի ստորագրութեամբ և հասցեով:
Խմբագրութեանը կարող է փոփոխել, ուղղել և կրճատել յօդուած-
ները: Խմբագրութեանը իւր վերայ չէ առնում յետ ուղարկել յօ-
դուածները և պահում է երկու ամիս մինչև ցապահանջ:

Յայտարարութիւններ համար վճարում են ամեն մի բառին 2 կօպ:
Յայտարարութիւններ ընդունվում են հայերէն և օտար լեզուներով:
Յայտարարութիւններ ընդունվում են միմիայն պ. Դանիելեանի
ստորագրութեամբ:

Խմբագրութիւնս խնդրում է այն բաժանորդներին, որոնք գեղ. և սէն վճարած թէ այս և թէ անցեալ տարիների լրագրիս բաժանորդագինն, բարեհաճել հասցնելու նրան մեզ, որպէս զի գէթ մասամբ կարողանանք խմբագրութեանս վերայ ծանրացած պարտքերից թեթևանալ:

Այս յուսանք, որ այս մեր վերջին ձայնն արձագանք կը գտնէ մեր պարտապանների մէջ և նոցա խղճի լարերը կը շարժէ:

ԲՈՎԱՆԻՒԱԼՈՒԹԻՒՆ.
Ի 27 դեկտեմբերի
Ներքին Տեսութիւն. — Քուծա-
յիս — Մեծ-Վարդապետ:
Մանր լուրեր:
Քաղաքական — Քաղաքական
Լուրեր:
Յայտարարութիւններ:

Բազմիցս ասիթ ենք ունեցել խոսելու չայ քահանաների թէ՛ նիւթական և թէ՛ բարդական վիճակի մասին զանազան չայ հասարակութեանց մէջ ի թիւս սոցա և բազուի չայ եկեղեցականաց յարաբե-րութեանց մասին: Մենք աւելի հա-մախոհ ենք նոցա արդեանց միութեան, եթէ աս հեռանակ է եղել նոցա փոխադարձ համաձայնութեան հաւատարմութեան և վստահու-թեան: Բայց համակերպի չէ եղել մեզ նոցա այն դիրքն, որով բազուի ոչ մի քահանան չունի իւր սեպ-հական ծուխը: Միև և ծխառէր քահանայի մէջ յարաբերութիւնը միայն ծխախտարութեան մէջ չէ պիտի կայանայ: Միտաբեր քահանա-յի պարտքը միայն ծեսեր կատարե-լը չէ, այլ նա իւր ծխի և հոգեւոր հայրն է, որ պէտք է իւր հոգեւոր գաւազանը ուրախութեան ուրախ-կից լինի և արամութեան տրամա-կից իրրի հայր: Նա իւր ծխականի սփոփելն ու քաջալերելն պիտի լինի նորա ամբողջ կենցաղավարու-թեան ժամանակի թէ ընտանեկան և թէ հասարակական դժբաղդու-թեանց ժամանակի, որ ամեն մար-դու համար վիճակված է այս աշ-խարհում: Առտի և քահանան իւր ծխականներէ համար ընտանեաց ան-գամ պիտի լինի և այն աւագ ան-գամն, որին գերաւորանի բոլոր հան-գամները յայտնի պիտի լինին, նորա իւրաքանչիւր անդամ բնաւո-րութիւնը, ձգտումները և հակա-

միտութիւնը ծանօթ լինին: Այս պիտի դիրք ունենալ միայն պար-տաճանաչ քահանայի կարող է իւր բոլոր պարտականութիւնը լցուցա-նել զէպի իւր հոգեւոր գաւազանը: Երանց հանգամանաց համեմատ իւր-բառերով քաջալերելով և սփոփե-լով:
Բայց այսպիսի դիրք բռնելու հա-մար հարկաւոր են փոխադարձ եր-կարատե կարգաւորութիւնը ծխա-կաններէ և քահանայի մէջ: Ոչ ա-ռաջինը կարող են վստահութիւն ունենալ մի մարդու վերայ, որ եր-րեւնագին նոցա տանը որեւէ եկեղե-ցական ծէս կատարում է և կամ եկեղեցում հանգիստ է նրանց, ոչ էլ քահանայի միջոց կ'ունենայ ծանաչելու և մերձեցնելու այն ան-ձանց, որոնց հետ շարունակ տե-սակցելու երթեկեկելու խօսակցե-լու և հաւատարմութիւն գրաւելու առիթ չ'ունի: Երբ որ նա այսօր կ'իրակոսի առնն օրհնելու երկխա-ն միտոց և միւս օրուանից այլ ևս նորա երեսը տեսնելու առիթ չ'ու-նի, այլ ըստ կարգաւորութեան տե-ղակի իշխանութեան (բարեկարգի կամ ում և իցէ) հրամանաւ պէտք է այնուհետեւ ծէս կատարէ Մար-կոսի տանը, նմանելով թափառական արհեստաւորի, որ իւր հաստատուն յաճախորդները չ'ունի: Այսպիսի դրութեամբ քահանայն ոչ զիւրոն ծանաչել կարող է և ոչ էլ յիւրոն ծանաչել, որ հակառակ է մեր եկե-ղեցւոյ հոգեւոր քանի որ քահա-նայն ձեռնադրվում է ժողովրդի ընտրութեամբ և նորա համար: Քա-հանայն ձեռնադրութեամբ կապվում է մի ծխի հետ և այդ կապի ամ-բողութիւնը կախված է թէ քահա-նայի պարտականութեան աստի-ճանն և թէ ծխականի հոգեւոր շա-հնի, որ նա սպասելու է իւր հոգե-ւոր հօրից, երբ այս կապը չէ կայ: Ծխականը զգիվում է այն շնորհից, որ եկեղեցին քահանայի միջնորդու-թեամբ ապիս է իւր հօտին: Եկե-ղեցին էլ իւր կշիւը կորցնում է, հօտն էլ զգիվում է նրանից սպա-սած շնորհից: Չայ եկեղեցւում ծուխ առանց ծխի աներեւակայելի է: Ըստ անգամ լուծմանը, որ հերիք է, որ կենդանի խօսք լսվի քահա-նայից եկեղեցւում բայց ամեն քա-հանայ քարոզիչ չէ կարող լինել: Խօսքի ծարարութիւնն էլ մի ա-ռանձին շնորհ է, որ ամենքին տրված չէ: Մինչդեռ բնից խօսելու շնորհ չունեցող քահանան կարող է իւր վարմունքով և ընտանեկան խօսակցութեամբ մեծ գեղեցութիւն ունենալ գերաւորանի մէջ և սորա

բարօրութեան նպաստել և այս հը-նարաւոր է միայն գերաւորանի ան-գամին և ոչ թէ մի օտարականի, որ կարող չէ ոչ ազատ մտա ունե-նալ նորա մէջ և ոչ էլ վստահու-թեամբ խօսել և ընտանեաց գործե-րին միջամտել լինել:
Մենք շատ ուրախացանք, երբ լը-սեցինք, որ Բագուում (որ հա-նգամներէն ընդունելով տիրած էր անբնական և հակակրօնական դիրքը չայ քահանաների և ժող-վրդի մէջ) քահանայից և ժողով-րդի համաձայնութեամբ տեղի է ու-նենալու վերականգնումն բնական յարաբերութեանց երկուսի մէջ և հոգեւոր իշխանութիւնը, իւր պար-տաճանաչութեամբ, սրբազորել է քահանայից և ժողովրդոց այդ բը-նական ցանկութիւնը:
Բայց վերջին ժամանակ մեր ձեռք հասած նամակները ցաւ են պատ-ճառում եթէ միայն ստոյգ են նո-ցա բովանդակութիւնը, որոնցից և բնութիւնն որ վիճակային հոգեւոր իշ-խանութիւնը փոխել է իւր կարգա-ւորութիւնն և կրկին վերականգնել նախկին անբնական դիրքը քահա-նայից և ժողովրդոց մէջ, որ միայն ի վնաս ժողովրդեան և եկեղեցւոյ կարող է իւր գոյութիւնը շարունա-կել:
Յուսանք, որ մի տարակուսանք կայ մէջտեղում, որ կը վերջանայ և լնական դիրքը քահանայից և ժո-ղովրդոց մէջ կը հաստատվի Բագու-ում:
Չափազանցութիւնը միշտ վնասա-կար եղած են: Չափազանցութիւն քննադատութեանց մէջ, առանց շը-ջապատող հանգամանքներն և գործի վիճակն աչքի առաջ ունենալու: Չափազանցութիւնը պահանջներէ մէջ, առանց քննութեան երթարկ-վող անձնաւորութեանց ուժերն աչ-քի առաջ ունենալու: Լոկ ամեն թերութիւն անպայման հարուածե-լու գաղափարը — անգործական, ոչ միայն ապարդիւն, այլ և վնասա-կար միջոց է, գործ առաջ տանելու համար: Անպայման կատարելութիւն աշխարհում չէ կայ — ոչ գործերի և ոչ էլ անձնաւորութեանց մէջ: Երբ որ աշխարհումս այսօր ամե-նակատարեալ համարվածն էլ, էլի փոփոխութեան է ենթարկվում — կատարելագործվում է — ուստի ինչ-պէս մի գործ անպայման կատարեալ համարին, այնպէս և անպայման վատ համարելով հարուածելն — վնասակար չափազանցութիւնը են: Երբ չհետեւ ձգտութիւնն չեն, ար-գարութիւնն չեն:

Եկեղեցի, զպրօց, թատրոն և այ-լն վնաս հաստատութիւնք են, ե-կեղեցին իւր ընտիր եկեղեցական գաւազի զպրօցն իւր հմուտ և բա-րեկրթ ուսուցիչներով, թատրոնն իւր ապանդաւոր դերասաններով ու զերասանութիւնով են վնաս նշա-նաւոր և արդիւնաւոր և ոչ իրանց զեղեցիկ շինուածներով — այսպիսի ձգտութիւնն ասելու համար հար-կաւոր չէ գերեզմանից դուրս գալ: Բայց ասանակ տարիների ընթաց-քում աստիճանաբար տակաւ առ-տակաւ կտառվածն, իրանց թե-րութիւններով և կատարելութիւն-ներով հարուածել և բոլորովին յուսահատ վիճակի մէջ ցոյց տա-լէ չէ արգարութիւն, այլ և է վնասակար:
Միթէ կարիք կայ մի առ մի թուելու և ապացուցանելու, որ մենք այսօրն աւելի կամ պակաս պատրաստութեամբ թէ ուսուցիչներ և թէ դերասաններ, թէ միջոցների կողմից ապահոված զպրօցներ ու-նինք — բայց արգարութիւն է ու-րանալ այս ամենն և եղածը հա-րուածել: Յոռաւորական ուղղու-թիւնը մասնաւոր մի վիճակի մէջ յուսահատութիւն կարող է միայն առաջ բերել և ոչ թէ արամա-րութիւն ուղղվելու ինչպէս և ար-դէն տեսնում ենք մեր գործերում: Գործիչներն իւրաքանչիւր հասարա-կութեան մէջ լինում են համեմա-նոյն հասարակութեան պարզաման աստիճանին, նորա վիճակին են վե-ճակակցի շատ փոքր տարբերու-թեամբ և քիչ բարձր նորա անդամ-ներից և ոչ անհանկր ընդ պա-հանջներին համեմատ, ուստի և կա-րօտ միշտ կատարելագործվելու այ-լապէս կարող է չէ լինել: Մեր գործիչները չայր են թէ քահա-նայ և թէ ուսուցիչ, մեր հասարա-կութեանց գաւազի իսկ պահանջա-նորդներն և ընտիրները եւրօպայե-լայ ուսուցիչն իւր կատարելագոր-ծութեան համար հազարերորդ մա-սն այն միջոցների չ'ունի, որ Գեր-մանացի, Ֆրանսիացի և կամ Շվե-դացի ուսուցիչը, նոյնպէս և չայ քահանայն, նոյնպէս և չայ դերա-սանը: Եւրօպական զպրօցն ու թա-րոնը դարերի ընթացքում գոյու-թիւն ունեցել են և իւրեանց պատ-մութիւնն ունին իսկ մերայից գեղ. և ս մասնով են: անցեալ ան-գամ չ'ունին, որ ներկայ նոր սե-րունդը տեսած չէ լինել: Արանցից նոյն կատարելութիւնը պահանջել, ինչ որ պահանջել են եւրօպական թատրոնից կամ զպրօցից և այդ կատարելութիւնը չ'ունենալու հա-մար շարունակ հարուածել և ան-

պատուել և նոցա նշանակութիւ-նը զբոյժի հաւասարել — կը նշանակէ նոցա գործիչներին յուսահատու-թեան հասցնել: Նոցա առաջ անդի-մադրելի խռնոտ գնել իրանց հա-մար ապագայ ստեղծելու մասին: Իսկ ժողովրդին որ ոչ ընտիր ոչ զը-նահատելու և ոչ էլ գործերի յա-ջողութեան և առաջնութեան պայմանները ծանաչում է, միշտ իւր եկեղեցականը ուսուցիչը, դերասա-նը և սոցա գործունեութեան աս-պարէզ եղող հաստատութիւնը հա-րուածվելու փանելու և պակարակ-ման առարկայ տեսնելով, գալիս է այն համոզման, որ նրանց պահա-նելն աւելորդ է և ի վերջոյ յու-սահատութեան է համեմատ և ներ-վերաբերութեամբ, ինչ որ իւրն է և անձնատուր լինում օտարամու-թեան, թէ դատարարութեան և թէ զուարճութեանց գործերում:
Այս հիման վերայ է, որ մենք չափազանցութիւնն ամեն թերու-թիւն անխայ հարուածելու մէջ վնասակար ենք համարել: Վերջն հմուտ բժիշկը բուժում է խնամքով զզուլութեամբ և ոչ թէ նրան անդ-գոյշ կերպով բրբրելով վատթարաց-նում աւելի: Եթէ չայ եկեղեցա-կանը ուսուցիչն ու գերաւոր բո-լորովին անհամապատասխան են ի-րանց պաշտօններին, տարակոյս չը կայ, որ նոյն դիրքն ունին և չայ հրապարակաօրէն յայտնա-րանց պաշտօնի վերաբերութեամբ: Ամենքն էլ հասարակութեանց ծը-նունդ են և սոցա ազդեցութեան ներքոյ և նոցա վերայ ազդող:
Ինչպէս բազմիցս կրկնած ենք մենք հակառակ չենք թերութիւնը հա-րուածելուն, միայն այս պէտք է լի-նի չափաւոր և զգոյշ եղանակով, այդ թերութիւնը բուժելու համար և ոչ թէ վերքի վերայ վերք աւե-լացնելու և այն անբուժելի անելու համար: Եթէ մեր հրապարակաօր-նները չըջահայեաց լինին և լաւ զն-նեն կը տեսնեն, որ օտարների մէջ էլ թէ եկեղեցականը և թէ ուսու-ցիչը շատ թերութեանց ենթարկ-ված են, գուցէ ոչ պակաս քան մե-րայիք, բայց նոքա այսպիսի խայ-տառակութեանց և հարուածների չեն ենթարկվում: Կայ մի գործը ձեռք, որ հասկանալով այդ ծայրա-հիւրութեան վնասն, թոյլ չէ տալիս յոռետեսութեան արձակ ասպարէզ ունենալու, որովհետեւ եկեղեցական և ուսուցչական դասի հեղինակու-թիւնն թէ ժողովրդի և թէ նոյն իսկ վերջինից զաստի կատարելա-գործութեան համար կարեւոր է հա-մարում իսկ մերայից ազատ այդ զգալը ձեռքի ազդեցութիւնից ար-

էր ընկալելու խոշորատեսակ լաւ կոծկերով բայց երբ հասաւ կոծկերի արտաբերութիւնը— յետոյ և բեկցաւ մի ուրիշը այն է մարդանոց ասուած հանքը որի պատճառաւ գոյացան տասնեակ մեծ ու փոքր ընկերութիւններ: Երկայումս տեսնուած ենք որ դարձաւ կամայական հանգում են և այժմ երեւում են ուրիշները այն է Տղկերու հանքի ընկերութիւնը և շինութեանց համար ամբողջով փայտաղէնները որոնք մեծ քանակութեամբ Տղկերու հանքի ընկերութեանը փոխարինուած են Տղկերու և Փոթիի հանքահանքները: Երկրում լսեցինք որ անդրախան մի նոր ընկերութիւն երկեցաւ այս կողմերում որի նպատակն է Ռաճայի լեռնահանքերը մի քանի տարիներով կառուածանքերից կապով ձեռք բերել նոյնպէս զիջելի ասուած (սեւաթի) հանքատեղերը մշակել ու նորոգել երկ սղած սողալի տեսակ աղբիւր հետախուզել: Կոչուել լսուած ենք մարդանոց հանքատեղերից մի քանի ընկերութիւններ արդէն յետ և բաշխել որովհետեւ փոքր ընկերութիւններ ընկձուկան մեծերի ասածը որ արդէն ընդհանուր օրէնք է:

Ամբողջ կողմասում մի ամենաճարձակ և անուրանալի երեւոյթ ենք տեսնում որը հետեւեալն է. մինչև որ օտարները չը գան և մի փակ աշերի կողմը մտնող վեր չը բարձրացնեն— մեր մի ընկերութեան կողմէն ընկերութեան բողոքը բարձրները չենք ուզում տեսնել բայց երբ արդէն օտարականը դայիս է և սկսում է օգտուել և բարձրել մեր արդիւնաբերութիւններն այն ժամանակ սկսում ենք ծիչ ու աղաղակ բարձրացնել բողոքի պէտք ասելով « օտարները ինչո՞ւ օգտուին մեր երկրի արդիւնաբերութիւններից: Ես հետեւ չեմ գնում վերջնական խմբերով որոնք այսօր ոչ այնքան հզոր ընկերութիւններ և դրամաւոր ուժեր գործում են: Ինչպէս Տղկերու ընկերութեան լեռնահանքերում: Կախելէք իրողութեամբ եղած մարդանոց ըրբանորում: Ռաճայի զանազան աղահանքերում: Ավանութիւնը ծծմբահանքերում և փութայի մօտ եղած երկաթահանքերում (այս վերջինում մտադիր են երկաթէ գործարան բանալ կթէ Տղկերու ընկերութեանը ծիւղը մօտանայ): Կարծեալ մի ուրիշը արդէն մի տարի է որ Ռուսաստանի ծերունի գրամատէր գրաֆ-Զօմ ազգանունով բացեց բաւական մեծ ընտրեալ և թանկագին զինները գործարան ու բանում են ձըրանայի զինգործներ և մասնագէտներ: Այս գործարանի արտադրութիւնը նոր ատրուանից կու գարկուի Ռուսաստանի զանազան քաղաքներ և թէ ոչ Եւրոպայի զինների տեղը զոնէ նրանից փոքր ինչ ցածր տեղը կը բռնեն և կը ծախուին բաւական մասշտաբի զին:

Երբեք հոգեկոտի միւս մասերն էլ արժանանան այս յարգելի պարտի սղելու զինների մատակարարման և յետոյ կովկասցիները փոքր ինչ հասնեն իրանց շաղարաւնութիւնը և զինու. մի շինն տասնեակ ուրիշներ միտելուց յետոյ զանազան Եւրոպայի զինների— տեղականներով բաւականանան: Բայց ինչ ենք տեսնում տեղացիները փութանակ շնորհալուծութիւն մատուցանելու վերջից ապրոններն արտադրողներ են բարձրացնում նորազեմ որ իր թէ վերջիցեալ գործարանը տեղական զինները և խոշոր թմբակները: Եւրոպայի արտադրողները են կիկ և ուզում են մասնագէտներ հրաւիրել որպէս զի սկսեն աշխատել իրանց վազերը և մշակել զինները ի վաճառ հանելու համար:

Չեմ ուզում մոռացութեան տալ և չը յիշել այսպիսի որ խմբերով տեսնանք էլ անխնայ ոչնչանում են և բարձր չը կայ: Այս կողմերում միայն կորաց պպ. Յովնանաների յայտարարած անոռններն են որոյ վերայ կանոնաւոր ուշադրութիւն կարձնելու է և օրինաւոր շահութեւն:

Ընթերցողը գուցէ զարմանայ և ասէ. « Ի՞նչ այս դրամատեղերը ինչ են գտել կամ ի՞նչ մի այնպիսի մեծ առկաւոր տեղեր են եղել: Իմերիլիայում որ այնպէս գրաւել են նրանց ուշադրութիւնը: Ոչ այնքան երկրի հարստութիւնն է պատճառը որքան երկրի հարգողացութիւնը և հնչալարութիւնը: Ինչն որ նպատակ էն որն ինչ տեղի ծաղկման և բարգաւաճման. ուրիշն այսօր լեւելի է նրա մէջ եղած աղաղակներով ընդհանուր պիտի լինի երկաթուղուց որի ձեւաւորութիւնները մտնելն երկրի արդաւանդ մասերը:

Մի քանի տասնեակ տարիները ընկող ասած խմբերից մասին այն գաղափար էին օտարները որ քաղաքային խիտ քաղաքացի և զօրաւորներն էին բայց Ռուսաց կառավարութիւնը օրինաւոր ուշադրութիւն կարձնելով ամեն բան հնչադրից այստեղեւոր:

Հովիւ.

Մ Ե Ղ Ո Ւ Է Զ Ա Յ Ա Ս Տ Ա Ն Ի

(Թղթակցութիւն Մեղու Հայաստանի լրագրի)

Հարկ է որ տանուտէրական ընտրութիւնների վերայ ներկայ նամակաւ մի անհարկ ձգելնք թէ աստարակ ու յիւր են ցանկանում այդ արշաւանի տիրանալ և ինչ ձեւերով: Յայտնի է որ տանուտէրութիւնը մի ձրի պաշտօնավորութիւն է հետեւաբար զբաղ ձեռք բերելու համար շատ քիչ ցանկացողներ պիտի լինին: Բայց ընդհանուր գիտականները շատերը նոյն իսկ ամենախանալ մարդիկ ցանկանում են այդ պաշտօնին տիրանալ և ահա ինչպէս:

Նրանք որոնք միայն ունեն գեւմի կամ երկու ամիս առաջ սկսում են հարց ու փորձանել ընտրողական թերթերի մօտին որոնք գալիս են նահանգապետից թէ արդեօրեակէ է և երբ բաւարար պատասխան են տանում սկսում են գոմերում օգտնելու իրանց համար կուտակիչներ ժողովել և ինչո՞ւ— մի բաժակ օդի ու կամ ուրիշ գանազան խոտաւորում: Նրանց ցանկութիւնը փկատար ածելու համար ոմանք սկսում են օտքից մինչ ցլուլս նորոգել մահաւոճ շորերով որպէս զի կարողանան պատկառելի ցոյց տալ իւրեանց անձնաւորութիւնը թէ հասարակութեան թէ նոյն իսկ ընտրող մեծաւորի առաջ: Գեւմանցեալ ընտրութիւնների ժամանակ Ն. զիւղում մէկը այդպէս էր արել բայց իւր ընտրութիւնը չէր յաջողել և տեսնելով թէ իւր անոյնանին պիտի վեճակուի իւր ցանկալի պատարը գրեցել ի ծոնի չորած երկրպագութիւն էր տուել ինչպիսի աղաչելով պաղատելով որ օտարները չից հետանայ քանի որ նա մի անգամ արդէն ընտրվել է իրեն միջոց տալ իւր ցանկութիւնը կատարելու մանաւանդ որ ինքը այդ բանի համար ահապին ծախսեր է արել աւելացնելով թէ— « Ինչո՞ւ էր պէտք այս մահաւոր շորերս: Երբ որ ես այդ բանը չուզեցայ: Բայց նա ճանապարհ էր կրել տեղով որ այդ իւր ձեռքին չէ այլ յատարակութեան:

Կան մարդիկ որոնք տանուտէր լինելու համար մինչև իսկ 200 ուն խոտաւորում յօգուտ հասարակութեան միայն թէ իրանք տանուտէր լինելն և երբ իրենից քաջներ են գուր գալիս առաջանում է հիւանայի հայհոյանքն ու ասում ու զրբացող որոնք սովորական են Շիրակի աղէտ ժողովրդեան մէջ: Ընտրութեան օրը այնպիսի պայմաններ է սարքվում այնպիսի խուսակցութիւններ են առաջ գալիս որ կան թէ քոքա ազատամտութեան կամ պահպանողականութեան ջերմ գաղափարի պաշտպանողներ են և այդքան զայնազանից յետոյ ընտրում են մի այնպիսի անձն ու ընտրութեան կազմը տեսնելու շնորհք և ընդունակութիւն չունի:

Իսկ կարող էի շատ օրինակներ բերել և ցոյց տալ շատ անձնաւորութիւնների որոնք մի անգամ տանուտէր ընտրված լինելով աւելի էլ փնտսել են հասարակութեանը քան մի օգուտ տուել: Նոքա միմիայն իւրեանց կիրքն են յաղեցրել որանից նրանից վրէժ լուծել: Եւրիշ ոչինչ: Ցանկանալի պարտականութիւնը սուր է այնպէս ինչպէս ծնողականը նա պէտք է անտես հասարակութեան պատկանելիք գործերը համահաւասար կերպով զրկանելին անմեղներն պաշտպան պիտի հանդիսանայ: Գիւղական կառուածները հետ արդարութեամբ պիտի վարվել և ոչ թէ իւր գրպանը ձգել որ շատ յաճախ յօգուտ վերջնայն է լինում:

մարդութիւն կարգ ու կանոն պէտք է պահանջ և ինչ և ինչ:

Վ. Կեռու.

ՆՈՐ-ՆԱԽԻՋԵՆԱՆԻ ՀՕՅՈՑ ԲԱՐԵՂՈՐԻ ՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ 1885 ՏԱՐԻՆԱՅ ՀԱՆԻՐ

Կա մի փոքրիկ գիւղակ է որից անդին տեսնում ենք որ յիշեալ ընկերութիւնը 1884 տարւոյ սկզբում ունեցել է 1) հիմնական գրամագուլս 4000 ու. 2) պատրաստական գրամագուլս 33,950 ու. 3) ընկերութեան տունը 3,261 ու. 85 կ. 4) առ ձեռն հարկաւոր գրամագուլս 1,932 ու. 93 կ. 5) գրամագուլս 43,144 ու. 78 կապէկ: 1885 թուին ընկերութիւնը մուտք ունեցել է 6,420 ու. 98 կապէկ, իսկ նոյն տարւոյ մէջ ծախք ունեցել է 3,836 ու. 34 կապէկ: Այսպիսով ուրեմն ծախքը գուր քաղով մուտքից, ընկերութիւնը առ մէկն յունկաւորի 1886 թուին ունի իւր գանձարանում 45,729 ու. 22 կապէկ:

Ընկերութեան գործերը վարում է խորհրդարանի 24 անդամներից ընտրուած 5 հոգուց բաղկացած մասնագործը: Ընկերութիւնը ունի անդամներ. — 148 մշտնջենաւոր անդամներ 3 մշտնջենաւոր նախաձեռնոր 322 տարեկան անդամներ և 10 հատ տարեկան նախաձեռնոր: Ընկերութեան անդամ գրեւել են ոչ միայն Ն. Նախիջևանից, այլ և ուրիշ քաղաքներից: Ինչպէս փութի, Մարգի, Հոնարափի, Արաշ, Արմաշ, Ուտա, Կաթա, Պառախոսի, Կանիքաւոր, անդամներ և այլն և այլն և այլն: Ընկերութիւնը իւր օգնութիւնը մեծ մասամբ հատուկ է ուսանողներին և աշակերտներին— ինչպէս համալսարանականներ: Կապարեան Հիւանդանոց, Նոյնպէս և տեղական դպրոցների աղքատ երիւսեւ մանուկներին: Ինչքան փութից լինի— չը գտանք ծախքի մէջ առանձին նշանակուած ուժերի քարտուղարի, այլ վերջի կտորում պարզաբանի ծախքի տակ յիշուած էր միայն— ասան վարձ, պահապանի և ֆրեճաւոր ուժերի նամակատան սպայախոր, թղթի, ծրարի, ծրարաւորի, կրթամասի, հանքային ածխի, փայտի, նորոգութեան ածխի, լրացի և ուրիշ կարեւոր առարկաների վերայ ծախս նշանակուած է—

որքան էր կարծում— քաղ ընտրի համար նշանակուած է Դեպք 384 ու. 17 կապէկ. ուրիշ խոսքերով. Ն. Նախիջևանի քարտուղարական ընկերութիւնը ունենալով 2 անգամ աւելի գրամագուլս քան Կովկասի հայոց քարտուղարական ընկերութիւնը, խորհրդարանի համար ծախս է ունեցել համարան երկու անգամ պակաս քան ինչ որ ստանում է Կովկասի հայոց քարտուղարական ընկերութեան քարտուղարը Դեպք:

Չմոռանանք որ թէ Ն. Նախիջևանի ընկերութիւնը տեղական է, իսկ Կովկասի մարդը Կովկասի հայ հասարակութեան համար բայց տակաւ երկուսի գոյծունէութեան մէջ— թէ քանա կով թէ ունակով, եթէ կարելի է այդպէս ասել, զանազանութիւն չկայ: Խոհան ընթերցողներին ենք թողնում այստեղից եզրակացութիւններ անել:

(Նոր-Կարու):

Խմբագրութիւն ստացաւ Պատերազմ Կ. Պոլսի համար, իւր անցեալում ներկայում և աղագայում երկաթուղիների յառաջաբան: Այս պատմական քաղաքական երկաթուղիների հեղինակն է զոհուր Յ. Թամաշեանց, որ աւելի քան վեց տարի ընտանի է վաղորդի փերուսի Կ. Պոլսում և Տաճկաստանի

զանազան մասերում և հետազոտել է իւր այցելած տեղերն ամեն կողմից: Մեծ հեղինակն ասում է, որ Ներսիսյան մօտիկ երկու թերթիկներն Բաղկանան և մանաւանդ փոքր Ռոման շատ օրակա հետազոտած են քան Ներսիսյանց օմենահետեւ երկրներն: Ինչպիսի են Հեղիստանը, Չիստանը, Ճափոնն և այլք: Այդ թերթիկները զեռ են կարծա են շատ հետազոտութեանց պատմական, տեղագրական և լեզուական կողմերից: Երկի հեղինակը իւր երկաթուղիների մէջ որ պիտի հրատարակվի վիճնայում, գուցէ արդէն և լայն տեսած է: հետաքրքրական անկարկները դրած կը լինի այդ երկրների վերայ: որոնց պատմութիւնը շատ հետաքրքրական կարող է լինել մեր Հայերի համար: որոնց վիճակը կապուած է եղել այդ երկրների բնական չափ միջանկի հետ: Եթէ չենք սխալվում մեծ հեղինակն այն թշկապահալ պ. Թամաշեանցն է որ երկար տարիներ Կ. Պոլսում Ռուսաց դեսպանատան և Ռուսաց Ս. Նիկողայոսի հիւանդանոցում պաշտօն էր վարում և իբրեւ աշակալ կարող էր շատ միջոցներ ունենալ կարող տեղեկութիւնք հաւաքելու անձնապէս էլ հետաքրքրվելով այն երկրների քաղաքական վիճակով, որոնց մէջ երկար ժամանակ ապրել է: Բացի արանից զիրքը հետաքրքրական պիտի լինի նոյն իսկ հեղինակի ասութեամբ, որովհետեւ նա ոչ օրեւ կուտակցութեան դրութիւն է ոչ էլ կուտակցութեան մարդ: այլ ամեն ինչ գրած է անկողնակից ողորդ: Երբ զիրքը մեր ձեռքն անցնի մանրամասնաբար կը խօսենք նորա մասին, եթէ այդ ներկի կը լինի:

Կտուենք հաստատաւ աղբիւրից, որ աւաջիկայ յունկալից պ. Բաղրատ Մովսէսեան Միլիտանեանց բայ է անում Մանկական պարտէզ, որ այլ մանկական պարտէզների փակվելու պատճառով, շատ օգտաւէտ կարող է լինել և որոյ կարեւորութիւնը զգալի է փոքահասակների դատարարութեան համար: Գտալի է, որ իրաւաւոր պ. Մերի մանկանց այդ մանկական պարտէզը կը բանայ համեմատ ներկայ մանկականութեան պահանջներին, ձգիւ հետեւելով գիտութեան եզրակացութեանց:

Խմբագրութիւն շնորհակալութեամբ ստացաւ Մերիսի Գիւտարի Պառքախ կամ վաթսահն երկաթուղիները: Հրատարակողը Բիւրանդեան գրատունն է: Տպագրուած է Վերսիլը: օրագրողը քաղաքացի, մանր տառերով, փոքր լրագրով քաղաքացի 321 երեսներից երկաթուղիները հեղինակը նուիրած է իւր Տօնին անուն գտեր և ունի այսպիսի յառաջաբան. «Կոտայի իմ քեզ կը նուիրեմ այս երկրորդ և գուցէ վերջին երկու: Տղայ հասակից սկսե՛ք սիրել զայնաւորութիւն, իբրեւ զլրագրող, լուսաւորութեամբ միջոց միջոց, կոնի աներկիւղ ընկերական նախապաշարմանց վերայ, լեւ արդար սկզբանց պաշտպան, բարեկամ տկարին թշնամի գոռողին: Լեւ գու, քեզով և սեւիդ արժանապատուութեամբ: Բարոյապէս գոյն մ'ունեցիր ու այդ զոյնով ապրէ ցլերը կենացդ: Եւ այժմ ամ պիտի գտնեմ ի քեզ փոխարինութիւնն այն անհաւ մայրենի սիրով, զոր ձօնած եմ քեզ զաւակդ իմ սիրելի:

ԲՈՒԹԱՅԻՍԻՅ ԳՐՈՒԹԵՆ: — Հայոց ծխական Կիւղեցական երկսեռ ուսումնարանների բացումն եղաւ հոկտեմբերի 20-ին, աշակերտաց ու աշակերտուհեաց թիւն է մօտ 90 հոգի:

— Անցեալ ամսուայ 10-ին սրտաբուշի կերպով այստեղ տնտեսաւ ազգիս վեհափառ Հայրապետի Օման տարեգարծը եկեղեցին լի էր հաւատացեալներով: Եւ պատարագից յետոյ գեղեցիկ և աւուր պատշաճի քարոզ կարգաց Հայր Դաւիթ առ ք. Երաւանացի:

— Նոյն տեղից հաղորդում են... Քուծախիսում և սրա շուրջը օրերը դեռ ևս տաք են և կարծես գարնանային, միայն Աճառայի բարձրադիր լեռանց վերայ նշմարվում է ձեռն սպիտակ սաւանը: — Չնայ գիւղը, որ գտնվում է Քուծախից 35 վ. հեռու, այն տեղ կան մինչև 70 Հայ ընտանիք, ունին գեղեցիկ նորակառույց Հ. եկեղեցի և սեպական արժանեղնորի Հայ քահանայ, որը զօրն է բուն աշխատում է իւր հօտին համար: Նորերումս լեցել մի անախորժ լուր այնտեղից, այն է, որ գնդապետ պ. Ա. Մեկը. Հայկազեանի անուամբ բացուած այնտեղի ուսումնարանը առ այժմս գոցուած է:

— Ներկայումս այստեղ խմբէկները և մանաւանդ մէնդէկները շատ են հետաքրքրվում լրագրութեամբ, աչքի առաջ ունենալով Մէնդէկիայի իշխանի ընտրութիւնը Բօլշակեանի դահի համար:

Ա. Ս. մեզ խնդրում է հրատարակել. — Որովհետև մեր ընկերներից մի քանիսը գաւառներից դիմել էին մեզ Հարցելով թէ արդեօք երկրորդ անգամ չի՞ տպագրուելու մեր հանդուգնալ ուսուցիչ Առաքել Բահաթընի «Առաջին ընթերցարանը», որի առաջին տպագրութիւնը բոլորովին սպառուած է: այդ պատճառաւ և գիւղիցք հանգուցելոյ տիկնոջը և խնդրեցինք կրկին տպագրել տալու յիշեալ գիրքը: Այժմ ի միամտութիւն մեր ընկերների պատիւ ունինք յայտնելու, որ տիկնոջ ուրախութեամբ յանձն առաւ այդ և մինչև առաջիկայ տներին վերջը լոյս կը տեսնի յիշեալ գիրքը երկրորդ տպագրութեամբ:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒԻՐԻ:

ԿԱՌԱՎԱՐՁԱԿԱՆ ՁԵՎՈՒՑՈՒՄԸ:

«Կառավարական Համբարներ» լրագրում հրատարակած էր հետևեալը:

Բուլղարական դէպքերն, որոնք Ռուս հասարակութեան և մամուլի մէջ յարուցին հասկանալի գրգռութիւն տուին ի միջի այլոց և մեր լրագրիւններն քննութեան ենթարկելու եւրօպական պիտութեանց յարաբերութիւնը դէպի Ռուսաստան:

Չը բաւականապէս ընդհանրապէս յայտնի և աներկայ իրողութեանց քննութեամբ, մի քանի լրագիրներ վերոյիշեալ յարաբերութիւնն ուրոշելու համար անձնատուր են լինում զուշակութեանց և ենթադրութեանց. ուստի և նոցա դատողութիւնը, հիմնված այդպիսի փութութեան հոգի վերայ, ոչ թէ անիմաստ էր չեն լինում առանց որոշանք նարին է ճիշդ ըմբռնում քաղաքական խնդիրների այլ և յաճախ բուրովին հակասում են իսկութեան:

Այսպիսի բնաւորութիւն ունին վերջին ժամանակ հրատարակված մի

քանի յօդուածներն, որոնք նուիրած են գերմանական քաղաքականութեան և որոնք համոզուել են ջանում Ռուս հասարակութիւնն որ բուլղարական խնդրի բաւարար սրոշման խոչընդոտներն առաջ են գալիս Գերմանիայի անձայն գործունէութիւնից և ազդեցութիւնից, ուստի և նա այդ յօդուածներում նկարագրվում է իբրեւ Ռուսաստանի ամենափառանգաւոր թշնամին, որ չարամտութեամբ վերաբերվում է դէպի նորա արժանաւորութիւնն և ապահովութիւնը:

Չէ կարելի չը ցուել այդպիսի անհիմն յայտնարկութեանց մասին:

Գերմանիայի հետ իբրեւ իւր առանձին գրացու հետ Ռուսաստանը կապուած է շատ կենսական շահերով, որոնց շնորհիւ երկու պետութեանց մէջ յարաբերութիւնը վաղուց ամրացած են և բազմիցս փորձերից անփաստ դուրս եկած: Այսպիսի յարաբերութիւնը երկու պետութեանց բարօրութեան համար էլ յոյժ նշանաւոր են, որ երկուսի կառավարութիւնն էլ լաւ հասկանում են այս և ցանկալի է, որ այդ յարաբերութիւնը շարունակվին էլ երկար տարիներ: Կայսերական կառավարութիւնը (Ռուսաստանի) հասարակութիւնը և մամուլը 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

տատապէս վճռած լինելով կարեւոր ուշադրութեամբ վերաբերվելու դէպի Գերմանիայի էական շահերը հաստատուն յոյս է տաճում որ Գերմանիան էլ իւր կողմից կը շարունակէ զգուշանալու այնպիսի գործողութիւններից, որոնք կարող էին շոշափել Ռուսաստանի թէ արժանաւորութիւնն և թէ շահերն, որոնք, ծագել են մեր պատմական յարաբերութիւններից դէպի մեր արեւելեան հաւատակիցները և նորա (Գերմանիայի) ազդեցութիւնը գործողութիւնը պահպանելու համար, որին կարող է եւրօպան և որ Ռուս ճարի և ազգի ամենաջերմ ցանկութեան առարկան է:

Որքան բարձր և սուր են քաղաքական հանգամանքները, այնքան և աւելի շրջահայեցողութիւն և ստանալիւնութիւն հարկաւոր են նոցա քննադատութեան ժամանակ, ուստի և այնքան էլ դժուար է արդարացիել անհեռատեսութիւնն ու մանրակրկտութիւնը լրագիրների, որոնց ձայնը զուրկ չէ բնուէ նշանակութիւնից միջազգային յարաբերութեանց մէջ:

ԽՄԲԱԳԻՐ ՊԵՏՐՈՍ ՍԻՄԵՕՆԵԱՆՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Զ. ԵՆՖԻՄԱՃԵԱՆՑ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՆԵՐ

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒՄԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ:

ԲԱՑՈՒՄԸ Ե ԼՈՒԱԿԱՆ 1887 թ. մարտի 1-ին

